

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemičijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in nazonila sprejema upravništvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XIX. letnik.

V Gorici, 14. junija 1911.

24. številka.

Zmaga S. L. S. na Goriškem.

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Slovenska Ljudska Stranka na Goriškem slavi spet vesel dogodek! Jasno je govorilo ljudstvo! Številke govore tako razločno, da mora vsakdo sprevideti, da solčna Goriška ni dostopna idejam liberalnih agitatorjev. Vesel dogodek je to in mi in z nami ogromna večina našega ljudstva se tega veselega dogodka veselimo!

Ljudstvo na Goriškem je politično zrelo, zna razsoditi, kje so res prijatelji njegovi. Nismo dvomili o tem niti pred volitvijo! Pred štirimi leti so pisali nasprotniki: Zadnjikrat so zmagali klerikalci! A danes morajo poročati, da smo premagali letos še lažje nasprotnike kakor pred štirimi leti. Ljudstvo je hvaležno svojim zastopnikom.

Dr. Anton Gregorčič,

ta naš voditelj je spet izvoljen in poklican v državni zbor! Pa saj drugače ni moglo biti! Zaman je bilo vse blato, katerega so vanj metali nasprotniki.

Zaman vse klevete! Kot dosedaj vedno, ostal je tudi sedaj zmagovalc! Mož ljubezni do slovenskega naroda je dobil za neosnovane žalitve najlepše zadoščenje! Slava zvestim njegovim volilcem na Kanalskem, na Tolminskem, na Kobariškem, na Cerkljanskem in na Bovškem!

Josip Fon

neumorno delujoči zastopnik goriške okolice v bivšem državnem zboru je spet izvoljen. Goriška okolica je govorila! Liberalni kandidat Kocijančič je ostal za našim Fonom za več sto glasov. Tako je prav!

Ljudje so šli z ognjem navdušenja v boj za Fona. Tako je naš kandidat priljubljen v naši lepi okolici, da je vsak protikandidat nemogoč. Dobili smo poročila z raznih volišč, kako je ljudstvo vsklikalo veselja na čast našemu Jos. Fonu, ko je zaznalo za izid volitev. Čast okolici!

Dr. Hinko Stepančič,

naš kandidat za vipavsko-kraški okraj sicer ni zmagal, a tudi nasprotnik ni njega premagal, marveč se bodeta še enkrat skusila. Ožja volitev bo namreč med dr. Stepančičem in tržaškim liberalnim advokatom dr. Gregorin, ki je z vso gotovostjo upal, da zmaga vže prvokrat. A ni šlo. Svita se na Krasu! Boljša bodočnost se obeta naši stranki tudi tam.

Zato pa toliko odločnejše v boj za našega Stepančiča prihodnji torek dne 20. t. m. Vsi na volišče! Izbojevati bo treba tudi ta boj! Na noge, Kraševci! Dva poslanca uže imamo! Dobiti moramo še tretjega, vipavsko-kraškega! Na delo možje!

Sicer pa:

Slava volilcem!

Liberalci in socialisti.

Tržaška tetka — pravijo ji navadno „Edinost“ — koketira s socialistnimi demokrati! Ne bo nič! Je prestarikasta in pa — socialni demokratje imajo dober spomin! Oni so l. 1907 pri državnozbornski volitvi na Krasu in l. 1908 pri deželnozbornski volitvi odločili zmago za kandidate narodno-napredne stranke. Ta Gabrščekova stranka je za ožjo volitev l. 1908 sama iskala pomoči pri socialistični stranki ter je dr. Treo izročil zastopnikom jugoslovanske socialne demokracije pismeno izjavo, da bo napredna stranka podpirala delavske težnje, oziroma delavsko stranko.

A kaj se je zgodilo?

Po volitvah je „Soča“ utajila vsak pomen socialističnih glasov in potem strupeno naskočila stranko samo. Koni Gabršček po dokončanih volitvah več potreboval socialističnih glasov, je v „Soči“ 14. januarja 1909 napadel na nečuden način socialne demokrate. Klical jim je: Vsi mokrači mi ne morejo dati v 20 letih toliko zaslužka, kolikor so me doslej nasamarili, in to zasebniki kakor njihove strankine organizacije. Še zdaj širijo edino le take svoje organizacijske pravilnike, katerih mi niso plačali in ne mislijo plačati. Mokrač! plačajte, kar ste dolžni, pa pojdite in ne prikažite se mi več!

V naslednjih odstavkih je Gabršček imenoval socialistične nauke „Tumove

blazne“ nauke, socialistično zastavo „rdečo zastavo brezdomovinstva“. Na te napade je odgovoril socialistični „Delavski List“ ter končal svoj članek z besedami: Poudarjamo, da ni mogoče nikako paktiranje z narodno-napredno stranko in tudi ni mogoč splohi resen razgovor z njo, dokler jo vodijo možje, ki jim ne gre nobena vera! Zastopnikom stranke, ki so tako nesramno prelomili dano besedo, ne gre nič drugega nego odgovor: Punica fides — nulla fides.

Zdaj se bližajo zopet državnozbornski volitve. Na Krasu kandidira zvitni advokat dr. Gregorin pod zastavo „nadstrankarstva“, a je v resnici liberalni kandidat goriške narodno-na-

predne stranke, ki dela za njegovo izvolitev na vse kriplje.

Ker pa ni izključeno, da pride do ožje volitve, pri kateri bodo eventualno odločali socialisti, za to se je začela „Edinost“ sramežljivo bližati socialnim demokratom. S Krasa je objavila to-le vest: Socialni demokratje bi radi lovili slovenske delavce s svojimi socialistnimi nauki, proti katerim tudi mi nismo... Tako je torej ta reč! Tetka si je dela na glavo rdečo čepico in koketira z „rdečimi bratci“!

Ali ji pojdejo socialni demokratje zopet po kostanj v ogenj, kakor l. 1908? Ne verujemo! Od moštva in razsodnosti voditeljev socialno-demokratske stranke pričakujemo, da ne bodo več delali

IZID VOLITEV V GORAH

Občine	L. 1911				L. 1907	
	Dr. Gregorčič	Vrtovec	Černo	Raztrešeni glasovi	Dr. Gregorčič	Dr. Gruntar
Ajba	145	6	1	—	176	62
Anhovo	107	21	—	—	279	17
Avče	82	9	1	—	104	11
Banjšice	63	15	—	—	148	3
Bate	59	9	—	—	135	35
Bovec	61	31	27	—	176	139
Breginj	—	—	—	—	64	75
Čerkno	400	54	23	—	645	328
Čezsoča	35	17	4	—	53	59
Deskle	54	3	1	—	104	54
Drežnica	100	7	—	—	120	6
Grahovo	287	77	21	1	299	238
Idrsko	41	10	3	—	80	26
Kal	149	39	—	—	182	155
Kanal	179	68	11	—	249	134
Kobarid	27	84	—	—	60	141
Kred	44	44	—	—	95	64
Libušnje	153	20	3	—	255	23
Livek	48	10	7	7	83	43
Log	66	—	6	—	113	17
Lokovec	104	14	1	—	296	25
Sv. Lucija	219	43	23	—	360	153
Ponikve	78	34	—	—	176	52
Ročinj	23	17	1	—	117	48
Sedlo	—	—	—	—	65	17
Soča	—	—	—	—	7	53
Srpenica	13	3	1	—	20	32
Šebrelje	88	7	—	—	162	10
Šentviškagora	84	19	16	—	153	131
Tolmin	127	262	2	—	385	328
Trenta	37	—	—	—	49	—
Trnovo	18	6	—	—	37	32
Volče	104	16	—	—	225	62
Žaga	—	1	—	—	33	71

Skupaj: dr. Gregorčič 2995, Vrtovec 946, Černe 150, raztrešenih 3. Izvoljen dr. Gregorčič z nadpolovično večino 947.

IZID VOLITEV NA KRASU

Občine	L. 1911				L. 1907			
	Dr. Stepančič	Dr. Gregorin	Kopač	Raztrešeni glasovi	Dr. Laharnar	Dr. Gregorin	Štrekelj	Kormolj
Ajdovščina	44	138	4	—	38	—	113	—
Avber	12	45	5	—	7	—	117	—
Berje	30	6	27	—	52	7	32	2
Brestovica	29	12	77	—	58	—	98	—
Črniče	194	97	3	—	226	—	128	—
Dol-Otlica	106	18	—	—	169	—	13	—
Dutovlje	30	77	8	—	46	58	73	—
Gabrije	28	54	—	—	43	—	84	—
Gabrovica	38	8	3	—	63	—	38	—
Gojače	39	65	1	—	46	—	46	—
Gorjansko	41	20	54	—	28	—	119	11
Kamnje	90	5	1	—	100	—	15	—
Kobjeglava	17	21	—	—	53	—	56	—
Komen	160	108	59	—	130	—	246	—
Kopriva	23	20	23	—	41	7	38	—
Sv. Križ	75	134	18	—	262	2	173	—
Lokavec	89	72	1	—	81	—	117	—
Lokev	2	128	13	—	11	212	—	—
Mavhinje	5	76	72	—	5	—	168	—
Nabrežina	37	55	306	—	8	87	17	208
Naklo	98	279	42	—	87	51	289	13
Pliskovica	93	27	9	—	127	16	17	—
Povir	69	54	37	—	40	150	—	23
Repen	24	78	32	—	67	5	111	—
Rihenberg	203	262	3	4	298	—	221	—
Rodik	23	60	1	—	23	70	6	—
Selo	31	—	28	—	32	—	44	—
Sežana	10	206	34	—	79	180	12	37
Skopo	7	34	30	—	7	5	96	—
Skrilje	76	27	11	—	115	—	38	—
Slivno	1	4	57	—	2	—	70	—
Šempolaj	1	9	82	—	3	—	93	—
Škrbina	50	8	42	—	61	—	70	—
Šmarje	72	96	8	—	101	—	149	—
Štanjel	60	43	3	—	110	—	93	—
Štjak	109	47	3	1	93	2	74	—
Štorje	5	133	6	—	2	84	63	—
Temnica	140	13	65	3	129	8	127	8
Tomaj	70	67	23	—	117	62	—	—
Velikidol	70	8	5	—	85	—	5	—
Vojsčica	74	5	6	—	50	—	43	—
Vrtovin	60	44	—	—	83	—	58	—
Zgonik	47	95	78	—	31	53	129	53
Velike Žablje	28	48	4	—	—	—	—	—

Skupaj: dr. Stepančič 2540, dr. Gregorin 2806, Kopač 1284. Ožja volitev med dr. Stepančičem in dr. Gregorinom.

IZID VOLITEV V GORIŠKI OKOLICI

Občine	L. 1911				L. 1907			
	Fon	Kocjančič	Dr. Tuma	Raztrešeni glasovi	Fon	Gabrijelčič	Štrekelj	Milost
Št. Andrež	116	40	93	—	163	28	6	105
Bilje	126	60	27	7	151	29	35	35
Čepovan	85	39	—	—	102	99	—	—
Dornberg	246	132	2	1	360	23	8	—
Št. Ferjan	259	67	3	3	167	45	161	—
Grgar	85	17	4	3	98	2	104	—
Kojsko	373	179	7	—	358	402	47	—
Miren	133	102	58	—	219	106	3	59
Opatjeselo	141	56	3	—	177	35	89	16
Osek	115	46	—	—	133	1	44	—
Ozeljan	39	116	—	—	40	88	61	—
Št. Peter	147	89	3	—	134	118	36	9
Podgora	190	150	189	3	263	133	44	215
Prvačina	90	63	—	—	52	112	74	—
Renče	68	53	1	—	164	155	13	—
Solkan	230	120	146	—	291	118	49	56
Sovodnje	150	20	40	—	172	50	20	23
Šempas	60	62	—	—	110	54	50	—
Gor. Tribuša	63	14	—	2	9	1	103	—
Trnovo	96	32	9	—	130	10	67	1
Vogrsko	116	51	—	2	152	33	—	—
Vrtobja	141	17	155	—	143	62	175	99

Skupaj: Fon 3069, Kocjančič 1625, dr. Tuma 740, raztrešenih 21. Izvoljen Fon z nadpolovično večino 341.

flake tržaškimi in goriškimi liberalnim glumačem, ki proglašajo socialistične nauke danes za „blazne“, jutre pa nimajo nič proti njim, da bi lože socialne demokrate zopet „nasamarili“.

Naklo-Divača — Prese- nečenje!

Učitelji so agitirali po Barki, Vatovljah, Škocijanu, Motovunu in Nakle m s tem, da je dr. Stepančič Divačanom obljubil, da bo Divača ločena od občine Naklo.

Dr. Stepančič ni Divačanom nič obljubil; pač pa je predložil Nakelcem (Barka, Vatovlje, Škocijan, Motovun), da se morajo do sedaj edino njemu zahvaliti, da niso od Divače vže ločeni in da uživajo še vedno toli zaželjene dobrote, izvirajoče iz skupnosti z Divačo.

Kakor Nakelci dobro vedo, je bila zadeva vže v juridičnem odseku. Isto tako vedo, da je bilo takratno razpoloženje zbornice za Divačane in proti Nakelcem ter da samo zaradi tega ni prišlo še do katastrofe za Nakelce, ker je ostala cela zadeva dosedajšeneresena v rokah dr. Stepančiča.

Dr. Gregorin ni v zbornici niti odprl ust na korist Nakelcem, dasi jim je obljubil da bo delal proti ločitvi. On je rajši zapustil zbornico, ker je vedel, da ne bo njegova obljuba nič pomagala.

Sedaj njegovi agitatorji zopet slepijo volilce, toda Nakelcem bodi povedano, da beseda dr. Gregorina sploh nič ne velja v zbornici, ker je ud manjšine, pač pa velja beseda dr. Stepančiča, ker je ud odločujoče večine. Dr. Stepančič ve dobro, da bi si pridobil vse Nakelce brez izjeme, ako bi jim obljubil, da ne bodo ločeni od Divače, toda kot poštenjak on ne more napraviti takšne obljube, ker zadeva ni samo od njega odvisna, marveč od večine dež. zbora. On more le povdarjati, da njegova beseda ima večjo moč nego ona dr. Gregorina in da je njegova zasluga da se delitev ni vže vršila.

Dr. Stepančič se je pokazal tedaj dejanskega prijatelja Nakelcem in menda nimajo Nakelci nikakega

povoda dvomiti o tem, da jim bode mogel samo on — bodisi, da pride (ako bi vže moralo priti) do delitve ali ne — tudi v bodočnosti v vsakem oziru najbolj pomagati.

Najboljši dokaz, da ni dr. Stepančič Divačanom nič obljubil, je izid volitve v Divači, kjer je dobil dr. Gregorin večino, najbrž ker se skrivaj Divačani nanj zanašajo in ker je on skrivaj baje za delitev! Mi si drugače ne moremo tolmačiti, da bi bili dali Divačani dr. Gregorinu, ki se je baje izrazil, da Divačani nimajo nobenega moža, ki bi bil sposoben za župana, več glasov, kakor dr. Stepančiču! Kje bi bila značajnost?!

Nakelci! bodite tedaj oprezni, ne dajte se mamiti od učiteljev — vaših skrivnih sovražnikov, ter zapajte le onemu, o kojem veste, da vam je do sedaj edini pomagal in o kojem lahko tudi upate, da vas v bodočnosti ne bo zapustil, in ta je dr. Stepančič. Popravite tedaj storjeni greh in volite dne 20. t. m. enoglasno Vašega in sploh kmečkega in ljudskega prijatelja dr. Stepančiča!

Politični pregled.

Ŗrnogorci mobilizirani.

Dunajski vojaški krogi so dobili poročila, da je v Črnigori že 30.000 mož pripravljenih na vojsko. V Črnogoro so že prišli tudi vsi Črnogorci iz inozemstva, tako da bo v slučaju vojske s Turki razpolagala Črnagora s 50 do 60 tisoč možni.

Drobne politične vesti.

Bivšega turškega sultana Abdul Hamida nameravajo spraviti na Ogrsko. V to svrhu se nahaja baje že več časa pooblaščenec turške vlade v Budimpešti, da nakupi na Ogrskem posestvo, na katerem bo bival bivši sultan. — Vstaja v Albaniji ni še udušena, marveč se še vedno bolj širi. Orožje dobivajo Albanci od Italijanov. — Na rusko turški meji se zbira mnogo ruskih vojakov. To je provzročilo v Turčiji razburjenost. Rusi trde, da se to zbiranje vojašine zgodi le zaradi vojaških vaj. — Historični izprevod povodom kronanja angleškega kralja se bode vršil v Londonu dne 22. t. m. Mesto ima že sedaj praznično lice. —

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

V nabiralniku v velikem semenišču 2 K 30 v; Anton Mervič, Prvačina 20 vin.; Nekdo iz Št. Ferjana 30 vin.; Ivan Bizalj, Podsabotin 20 vin.; na predlog predsednika volilnega shoda g. Frančišek Perko se je nabralo v gostilni g. Jožefa Gorjanc 8 kron 74 vin., in ravno toliko za slovenski vrtec na Elančah; Bl. Grča, župnik v Šempasu, 5 K, Ana pl. Gvozdanovič 20 K.

Bog plačaj stoterol! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladno Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Za „Alojzijevisče“:
Faganelj Josip, Šempas 50 vin.

Domače in razne vesti.

Ožja volitev v sežansko-komensko-ajdovskem okraju. Kakor je razvidno iz izidov volitev v posameznih občinah sežansko-komensko-ajdovskega okraja, je postala v omenjenem volilnem okraju potrebna ožja volitev med kandidatom S. L. S. dr. Stepančičem in med liberalcem dr. Gregorinom. Volilcem omenjenega volilnega okraja kličemo vsled tega v spomin to, kar je pisala pred kratkim tržaška „Edinost“, namreč da Štrekelj ni mogel na Dunaju za Kraševce ničesar doseči zaradi tega, ker je bil osamljen. Kakor dokazuje izid včerajšnjih volitev v naših Gorah in v okolici, kjer stabila z veliko večino izvolje kandidata S. L. S. dr. Gregorčič in Josip Fon, bode dr. Gregorin, ako bi ga izvolili državnim poslancem, na Dunaju na istem stališču, kakor je bil Štrekelj: on bode namreč osamljen. Ako hočejo torej Kraševci in Vipavci sebi dobro, naj ne oddajo pri ožji volitvi svojih glasov dr. Gregorinu, ki bode osamljen in ki ne bode mogel zaradi tega za nje nič storiti, marveč volijo naj dr. Stepančiča, ki bode v družbi svojih dveh tovarišev dr. Gregorčiča in Josipa Fona za-nje lahko veliko dobrega storil.

Zatorej volilci sežansko-komensko-ajdovskega okraja! svetujemo vam v Vašo korist, da greste prihodnji torek, dne 20. t. m. vsi na volišče in da oddaste svoje glasove za kandidata S. L. S.

dr. Hinko Stepančič

c. kr. deželnosodni svetnik v Gorici.

Mesto Gorica. Dr. Alojzij Franko, odvetnik v Gorici 1166, ital. liberallec Ussai 1792, mazzinijanec Benco 283, socialist Gosetti 244, Nemeč Kropsch 150 in ital. kršč. soc. Ulm 120.

Absolutna večina znaša 1878. Potemtakem pride slovenski kandidat dr. Franko v ožjo volitev z laškim liberalcem Ussajem.

Od 3755 oddanih po komisijah pripoznanih glasov pride na kandidata: Usaj 47-72 odstot., dr. A. Franko 31-05 odstot., Benco 7-53 odstot., Gosetti 6-49 odstot., Kropsch 3-99 odstot., Ulm 3-19 odstot. — skupaj 99-97 odstot. + 0-03 odstot. zgubljenih na tisočinkah je 100-000.

Državnozborna volitev v Goriškem mestu. — Izid včerajšnje državnozborna volitev v Goriškem mestu je Italijane hudo poparil. Neizrečeno jih piše dejstvo, da je prišel slovenski kandidat v ožjo volitev z italijanskim liberalnim kandidatom Ussajem. Slovenci smo torej včeraj dokazali, da smo v goriškem mestu važen faktor, s katerim je treba že danes resno računati. Postavili smo pred svetom italijanske liste in sploh italijanske kričače bobnajoče v svet, da je Gorica „prettamente italiana“, na laž in s takim vspehom smo za danes popolnoma zadovoljni.

Volitve v Furlaniji. V červinjsko-tržiškem okraju je izvoljen dr. Bugatto, v gradiščansko-korminskem okr. pa dr. Faidutti.

Izid volitev v Trstu. V I. vol. okr. v Trstu je potrebna ožja volitev med socialistom Pittonijem in ital. lib. Menesinijem.

V II. vol. okraju pride dr. Rybač v ožjo volitev z ital. lib. dr. Gasserjem.

V III. vol. okraju je izvoljen ital. lib. Pittacco.

V IV. vol. okraju bode ožja volitev med socialistom Olivo in ital. lib. Braidottijem.

V tržaški okolici ima dr. Rybač veliko večino.

Državnozborna volitev na Kranjskem. — Na Kranjskem je pri včerajšnjih volitvah dobila Slovenska ljudska Stranka od 11 kranjskih poslancev 10 poslancev, ki so izvoljeni z veliko večino. v Ljubljani je liberalni kandidat dr. Ravnikar v ožji volitvi s kandidatom S. L. S. dr. Gregoričem!

Državnozborna volitev v Istri. Izvoljeni so prof. Mandič, prof. Spinčić in dr. Laginja v hrvatskih volilnih okrajih. V I. ital. vol. okr. je potrebna ožja volitev med kršč. soc. Spadaro in med lib. Bennati, v mestu Pulj je potrebna ožja volitev med ital. lib. dr. Rizzijem in med hrv. kandidatom dr. Laginjo.

Glavna volilna komisija v Podgori je dognala sledeče podatke: Fon 3072, Kocjančič 1627, dr. Tuma 741, razcepljenih 30. Absolutna večina 2736. Fon dobil 336 glasov nad absolutno večino.

Liberalna „Glavna“ posojilnica porotniki. V soboto ponoči je končna obravnava v zadevi konkurz. ljubljanske liberalne „Glavne“ posojilnice, ki je trajala ves minoli teden. Dr. Hudnik Matija se je spoznal krivim pregreška krive in hudodelstva goljufije in je bil obsojen na 3 leta težke ječe, poostrene s postom, temnico in enodnevni trdim ležiščem vsakega četr leta. Franc Jošt se je spoznal krivim hudodelstva napeljevanja k goljufiji in je bil obsojen na dve leti težke ječe, poostrene s postom, temnico in enodnevni trdim ležiščem vsakega četr leta.

Dr. Hudnik in Franc Jošt nosita tudi vse pravdne stroške.

Vsi drugi obtoženci so bili oproščeni. **Povodnj.** — Vsled velikega deževja zadnjih dni sta prestopila na več krajih Birsca in Idrija strugo ter napravila na polju pri Moši, Koprivi, Sv. Lovrencu in Versu veliko škodo.

Dopusti ob žetvi c. kr. deželno brambe leta 1911. so se določili sledeče: Deželno brambovski polki št. 3, 4, in 27 od 29. junija do 19. julija, deželno brambovski polk št. 26 od 3. do 23. junija.

Poneverjenja. Predelavec Dejakove zaloge pive v Trstu Franc Švagelj je iztirjal od neke stranke za Dejaka 192 kron in pobegnil.

Vrli češki narodnjak. Te dni je umrl v Plznu ces. svetnik Adolf Elsner ter zapustil 400.000 K v češke narodne in dobrodne svrhe.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Hrvatska čitaonica“ s sedežem v Roču (pol okr. Koper).

Obsojeni ponarejalec denarja. — Graško porotno sodišče je obsodilo na tri mesece trde ječe 19-letnega delavca Frana Tommasini iz Nimisa blizu Vidma, ki je bil obdolžen, da je iz svinca napravil 10 komadov niklovih desetih, od katerih je 4 razpečal.

Mestne novice.

Odbor društva „Skalnica“ bo imel v nedeljo dne 18. t. m. ob 4. in pol v društvenih prostorih sejo.

Procesija sv. Rešnjega Telesa se bode jutri vršila po navadnem vsopredru. Procesija prične ob 8. uri zjutraj. Priporočamo udom slov. kat. del. društva, da se polnoštevno udeležijo procesije.

Slovesno posvečenje nove kapulnske cerkve v Gorici se bo vršilo dne 18. t. m. Prične se zjutraj ob 8. uri. Najprej se posveti cerkev, in nato veliki oltar, končno sledi pontifikalna sv. maša. Obred posvečenja izvrši ob asistenci duhovščine nje ekscelencja prevz. msgr. dr. Frančišek Sedej, pontifikalno sv. mašo pa bo daroval visokoč. gosp. msgr. Josip Pavletič, stolni dekan-župnik. Obljubuje se krasno petje Perossijeve maše. Opozarjamo pa, tisti, ki ne bi mogli dočakati daritve sv. maše, ki se menda še le okoli 11. ure prične, najbrže pa še pozneje, naj se je prej udeležijo kje drugod, ali pa v imenovani novi cerkvi, kjer bo zjutraj prej še ena maša. Med posvečevanjem cerkve ne bo vernemu občinstvu dovoljen ustov v cerkev, ker mora biti ta po cerkvenih predpisih med imenovanim obredom prazna. Zato prosimo vernike, ki se udeležijo slovesnosti za lep red in mir. — Popoldan je slovesni blagoslov v novo posvečeni cerkvi ob navadni uri. Priporočamo se za mile darove in prispevke za novo cerkev, za kar jim ljubi Bog obilno povrni!

Izzivači. V noči na ponedeljek so med 12. in 1. uro nekateri mazzinijanci v obližju Travnika trgali raz vogalov slovenske volilne oklice. Nekateri Slovenci so jih opomnili na njih nečedno dejanje, nakar so začeli metati kamenje v kavarno Central. Nato so priskočili iz kavarne nekateri Slovenci in vnela se je prava bitka na pesti. Policija je morala poseči vmes ter razdvojiti bojaželjne.

Poneverjenja pri goriški mestni upravi. Pri mestnem magistratu v Gorici so odkrili poneverjenja. Baje se gre za zneske, ki so jih vplačale stranke za porabo vode. Poroča se tudi, da je eden izmed uradnikov že odpuščen zaradi teh odkritij.

Iz goriške okolice.

g Veselico priredi prih. nedeljo „Marijina družba“ v Št. Ferjanu, nakar opozarjamo na lep izlet v Št. Ferjan 18. t. m.

g Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Pevmi, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 25. junija 1911, tretjo pobinkošno nedeljo, ob 5. uri popoldne v župnišču v Pevmi. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1910. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Prememba § 33. pravil. 5. Slučajnosti.

Ako bi se v določeni uri ne sešlo zadostno število članov, bode dne 16. julija t. l. ob isti uri in v istih prostorih drugi občni zbor, ki bode brez ozira na število članov skli. in veljavno. N a č e i s t v o.

Iz kanalskega okraja.

Razrušenja po strelah. Iz Kanala: Strela je udarila v petek 9. t. m. v žico telegrafa na postaji v Kanalu, jo pretrgala ter preskočila na žico telefona, ki vodi k zvončnim bijalom na progi in v blokno hišico na postaji. Razbila je na drobne kosce telefon in aparat za dajanje zvončnih signalov kakor tudi polegstoječo zvončno hišico. Razun tega je poškodovala tudi severni in južni blokni aparat ter pretrgala dovodne žice na večih mestih. Ogibalni čuvaj Cerovac Peter, ki se je nahajal v istem času v službi v blokni hišici, je sicer ostal pri

življenju, ali oglušel je na eno uho popolnoma. Upanje je pa, da se mu sluh povrne.

Hudo neurje je bilo na Kanalskem in na Kobariškem minulo soboto. Hudo-urniki so drvili s planin z vso močjo in nanесли mnogo gruščta na cesto, na več krajih je cesto med Sv. Lucijo in Kobaridom zasulo in je bil vozni promet ustavljen. Nalivi so bili hudi.

Avdo. Tukajšnje „kat. slov. izobraževalno društvo“ priredi v nedeljo dne 18. junija veselico s sledečim vsopredom: „Poziv k petju“ Volarič. Mešan zbor. — 2. „Trije tički“ šaloigra v dveh dejanjih. — 3. „Na planine“, Volarič. Mešan zbor. — 4. Deklamacija. — 5. Tiček, poje ženski zbor. — 6. Na Skalnici, dve sliki. — 7. „Čuj lombardsko“. Mešan zbor. — 8. Šaljivo srečka je. — Vstopnina: sedeži 1 K, stojišča 50 v, za člane 30 v. K obilni udeležbi vabi

o d b o r.

Iz komenskega okraja.

Strašna strela v Pliskovici. — Iz Pliskovice se nam poroča da je dne 9. t. m. pop. strela napravila veliko škodo. Vprvič je treščilo pod vasjo v en hrast; kmalo nato pa v dolnji vasi v en dimnik prav močno, da je bilo vse v ognju. Obiskala je kar pet hiš — v eni je omamila gospodinjjo in malo deklico je ranila, ki bo pa, upamo, popolnoma ozdravila. Hvala Bogu, da ni bilo torej človeških nesreč, ko je bilo skoro vse doma. Pobilo pa je tri govede v 3 hlevih, in sicer lepega vola ter dve kravi. Vsi so zavarovani pri „Slaviji“, a za male svote od 180 — 200 K. Med temi nesrečnimi je tudi naš dobro znani cerkovnik Vincenc, kateremu je ubilo jako lepo, brejo kravo, vredno nad 500 K, zavarovano pa le za 100 K!

Iz sežanskega okraja.

s **Prejeli smo in objavljamo:** Slavno uredništvo „Primorskega lista“ v Gorici. Sklicevaje se na § 19. tis. zak. prosim, da se objavi kakor popravek v naslednji št. „Primorskega lista“ sledeče: V „Primorskem listu“ z dne 1. junija 1911 št. 22 je dopis z Avberja, kjer hoče dopisnik izrabljati mojo malenkost v volilne namene. Dopisnik je bil v vsej stvari, kar se mene tiče, premalo informiran. Ni res, da sem zgubil vpliv vsled spora z načelnikom Josipom Milič, res je pa, da je dosti drugih vzrokov, da se ta cesta še ni sprejela med skladovne. Ni res, da bi se jezil na dr. Gregorina radi nekega računa pred par leti, ampak resnici na ljubo moram reči, da g. dr. Gregorin da mi že več informacij in vse brezplačno in njemu že 15 let nisem plačal nobenega računa, kar me tudi prašal ni.

Katere stranke pristaš sem, to je pa popolnoma moja reč, kar pridržujem za-se. Spoštovanjem Maks Ukma!

Kdor hoče, naj verjame! Op. ur.

s **Zgonik.** Izid v zgoniški občini je nezadovoljiv. Delali so nasprotniki s največjim terorizmom. Najmanj 20 volilcev so nam ukradli in 17 glasov popolnoma pravihnih zavrgla nam jih je liberalna komisija.

Zavrgli so glasovnice zaradi imena Henrik, češ, to ni pravilno, da je „Hinko“.

Glasovnice so bile popolnoma pravilno napisane z eno roko: „Dr. Henrik Stepančič, c. kr. deželnosodni svetnik v Gorici“ — in samo zaradi imena „Henrik“ — so bile zavržene. Iz „Brišk“ in „Gabrovca“ — kar spada pod župnijo Prosek — je prišlo do 90 volilcev, — vsi za Kopača oz. Gregorina — ki niso nikdar prihajali volit. — Naša župnija je še dobro delala in bi bil izid dober, če ne bi bilo „terorizma“.

Drobfinice.

200 hiš v plamenu. Dne 10. t. m. je gorelo mesto Mias v zahodni Rusiji. Zgorelo je 200 hiš in več ljudi.

Boj med roparji in cigani. — Na Ruskem-Poljskem pri Radorusku so napadli razbojniki močan ciganski tabor. Cigani so se postavili v bran s samokresi in noži. Nastala je pravcata bitka, ki je končala z zmago roparjev. Ti so ostale cigane povezali in oropali tabor.

Tele s petimi nogami. — G. Ivan Bulc v Mirni na Dolenjskem ima tele s petimi nogami. Peto nogo ima med plečama na vrhu. Tele je lepo, je šest tednov staro in tehta okroglo 90 kg.

LISTEK.

Marx-ov nauk o delu in veljavi.

(Dalje.)

Vogelsang piše v svojih delih na več mestih: „Cerkev je obsojala kot zločin proti pravičnosti vsakršno uživanje sadov brez dela, ki bi je opravičevalo izključno le posestno pravo.“ — Krščansko-socialni red zameta vse v kakršni-koli obliki brez dela dohajajoče dohodke, dosledno tudi najpreprostejšo obliko, ki se javlja v oduštvu potom obrestovanja.“ (Glej Hohoff str. 37.) Slavni protestantovski filozof F. Paulsen piše: „Kdor ne dela, ta živi na ta ali oni način na račun drugih. Kdor živi od samih rent je tat. To spoznava tudi ljudstvo prav dobro in to spoznanje je bilo brez dvojbe podlaga tudi prepovedi, ki jo je izdala stara cerkev proti obrestovanju.“¹⁾

Sv. Avguštin pravi: „Kjer je dobiček, je na drugi strani zguba. Zguba ni tako prijetna ko dobiček. „Dobička ne moreš imeti, ako nisi koga osleparil... Na tem svetu ni mogoče obogateti brez greha. Ako nima nihče zgube, nima tudi nihče dobička. Kdor ima dobiček, se veseli, kdor pa ima zgubo, se žalosti.“²⁾

Oglejmo si sedaj tisto premoženje, katero je kdo podedoval, da je lahko povziva brez dela! Ako je je res po pošteni poti podedoval, je sedaj po pravici njegovo, čeprav so začele v novejšem času države močno omejevati dedinsko pravo obkladač je s čedalje silnejšimi davki, ki niso nepravični. Poleg tega pa se vedno vpraša: Kako je to premoženje nastalo? Sv. Avguštin nam zatrjuje, da si bogatstva ne moremo nikoli pridobiti po pravični poti. Ako analiziramo tista velika premoženja, vidimo, da so zlati kupi prav za prav krvavi žulji ubogih, izsesanih trpinov! In potem se od katoliške strani še zaterjuje, da se pri takem premoženju lahko brez dela in brez krivice živi!!

Svetopisemski izrek: „Kdor noče delati, naj tudi ne je,“ nam na dotičnem mestu ne prepoveduje jesti sadov svojega dela, tudi ne sadov, ki smo jih podedovali po kom, ki jih je resnično se svojim delom pridobil, ampak sadove tujega dela, ki smo si jih po krivici prisvojili. To je veliki pomen tega izreka, ki izraža strogo pravičnost, ki smo jo dolžni do bližnjega. Ako jemo sadove svojega dela, jih pač ne jemo brez dela. Prav mnogi pa ne živijo od svojega imetja, ampak od obresti ali rent tega imetja, kar se pravi živeti na račun drugih.

„Čas“ se sklicuje na reklo: „Res fructificat Domino.“ (Kar rodijo stvari, ki so komu lastne, tite njemu.) To je res! Krava stori-tele in tele je po vsej pravici gospodarjevo, a krava ne more roditi nove veljave! V tem tiči vsa skrivnost tega vprašanja. Vprašajte kmeta, ki kupi na trgu kravo in vam bo povedal, da je moral tudi tele plačati, čeprav ni prišlo še, na svet t. j. plačati je moral gospodarju ves trud, ki ga imel s kravo do dotičnega dne. Ko bi se domače živali tako množile in redile kakor muhe in podgane, brez našega dela, bi tudi

njih veljava bila ničeva. Veljavo rodi le človeško delo.

Sv. pismo povdarja dolžnost dela v raznih oblikah na najbolj slovesen način. Mej gromom in bliskom je Bog govoril; „Šest dni delaj in opravljaj vsa svoja dela.“ in: „Ne kradi.“³⁾ Zapoved o šestdnevnem delu se v Mojzesovi knjigi ponavlja še na šestih mestih.⁴⁾ Poleg tega je v Mojzesovi knjigi žabilježena beseda božja, ki je bila govorjena Adamu: „Prokleta bodi zemlja v tvojem delu, v trudu se boš od nje živil vse dni svojega življenja. Trnje in osat ti bo rodila in zelišče polja boš jedel. V potu svojega obraza boš kruh jedel.“⁵⁾ Kako je mogoče na tem svetu povzicati brez dela imetje, ako so še v veljavi te božje besede? Ako si to povzicanje brez dela natančno ogledamo, najdemo mej sto slučajih devetindevdeset slučajev oduštvu. Po besedah Zveličarjevih žanje, kjer ni sejal in pobira, kjer ni razsiral, kdor zahteva, da naj se mu vrne, kar je posodil z obrestmi.⁶⁾ Kristus govori na dotičnem mestu o denarju, a prav to velja tudi o vsaki drugi reči na pr. o zemljišču, ako zahtevamo, da naj se nam vrne v istem stanju z obrestmi. Ob drugi priliki je rekel Kristus: „Posodite, (neprijateljem), dasi nič od tega ne upate!“⁷⁾ Po besedah sv. Pavla živi na račun drugih, kdor ne dela: „Nikdar nismo kruha zastonj jedli, ampak v delu in trudu, ker smo noč in dan delali, da bi nikomur ne bili nadležni... „Kdor noče delati, naj tudi ne je.“⁸⁾ „Prizadevajte si, da boste pokojni in da se boste držali svojega opravila in delali s svojimi rokami, kakor smo vam zapovedali in da boste pošteno živeli vpricho njih, kateri so zunaj in da ne boste od nikogar nič želeli.“⁹⁾ „Kdor je kradel, naj ne krade več, temveč naj raje pridno dela s svojimi rokami.“¹⁰⁾ Krščanski duh je sploh nesproten vsaki pohlepnosti po zemeljskem bogastvu. Sv. Pavel pravi, da bi morala biti mej kristjani enakost t. j., da bi vsi imeli, kolikor bi potrebovali in ne več! Po nauku sv. Pavla naj bi bilo mej kristjani tako, kakor je bilo mej Izraelci v puščavi, ko jim je Bog dajal mano: „Kdor je veliko nabral, ni imel preobilno in kdor malo, mu ni primanjkovalo.“¹¹⁾ Ista misel je izražena tudi v Gospodovi molitvi z besedami: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“ Mej nami bi morala biti torej po krščanskem duhu bratska enakost, ne pa izkoriščanje in odiranje ubogih. Prepoved obrestovanja je postala na vienskem konciliju l. 1311. dogma. Škofje zbrani na tem konciliju so izjavili, da naj se smatra kot heretik, kdor bi hotel zagovarjati oduštvu (usura, kar je tudi obrestovanje in sploh izkoriščanje.)

Vsi navedeni svetopisemski izreki izražajo, ako jih vsestranski razumemo, da ni dovoljeno vleči dohodkov, ki bi jih opravičevalo izključno le posestno pravo, brez vsakega dela. Ti izreki so podlaga školastičnemu nauku o neproduktivnosti kapitala. Kapital ne more iz sebe roditi nobenega prirastka na veljavi. Sv. cerkev je s tem svojim naukom v srednjem veku varovala menjavno pravičnost,¹²⁾ kakor se to omenja tudi v „Opusculum 73: De Usuris“, ki se sicer po krivici pripisuje sv. Tomažu. Po zapovedih božjih ni dovoljeno v lenobi povzicati svojega imetja ali podedovanega imetja, naravnost proti pravičnosti pa je, ako kdo živi od obresti nakopičenega ali podedovanega imetja. To je velika misel, ki jo izraža sv. Pavel v kratkih besedah: „Kdor noče delati, naj tudi ne je!“

³⁾ II. Mojz. 20, 9.

⁴⁾ I. Mojz. 1, 28. II. Mojz. 23, 12; 31, 15; 34, 21. III. Mojz. 23, 3. V. Mojz. 5, 13.

⁵⁾ I. Mojz. 3, 17.

⁶⁾ Mat. 25, 26.

⁷⁾ Luk. 6, 34.

⁸⁾ II. Tesal. 3, 8.

⁹⁾ I. Tesal. 4, 11.

¹⁰⁾ Efež. 4, 28.

¹¹⁾ II. Kor. 8, 12—15.

¹²⁾ Cit. delo Vogelsanga na več. mestih.

Loterijske številke.

10. junija.

Dunaj 89 14 74 88 61
Gradec 17 78 51 73 62

Zahvala.

ČČ. gg. duhovnom, sorodnikom, kojščanskim in šmartenskim ranom, kakor tudi vsem iz drugih duhovnij, ki so se udeležili pogreba naše ljube nenadno umrle

ROZALIJE,

in pripomogli na katerikoli način, da se je izvršil tako veličastno, izekamo najiskrenejšo za hvalo.

G. Anton Modernič in soprogi na Kalehah h. št. 211, ki sta storila zares samaritansko delo, poplačaj Bog stoterokrat.

Črnaško, dne 12. junija 1911.

Družina Persolja.

BOŽIDAR BOŽIČ,

pek in sladničar pri Sv. Luciji ob Soči

sprejema naročila vsakovrstnega peciva, kakor: Kolače za birmance, torte in druge fine sladčice za poroke in nove maše. Prodaja najrazličnejše in najfinejše likerje in vina na drobno in v originalnih steklenicah. Postrežba točna. Cene nizke.

Sladoleđ!

Sladoleđ!

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjizice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarnih sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodaj zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

M. Šuligoj, urar v Gorici

ulica Barriera 43 (tik drž. kolodvora.)

Zaloga švicarskih žepnih in stenskih ur, budilk itd. Poprave se izvršujejo točno in po nizki ceni z enoletnim jamstvom.

Zaloga najnovejših orkestrijonov, šivalnih strojev raznih sistemov. Šivalni stroji pod jamstvom 10 let.

Daje se tudi na obroke.

Lepa prilika za tiste, ki potujejo v Gorico z državno železnico.

ZA BIRMANCE!

Opozarjam, da imam v svoji zalogi —

— najprimernejša darila

za birmance, krasne

žepne ure,

veržice in raznovrstno zlatenino.

Cene nižje kakor v mestu. Lastna popravilnica.

Blago garantirano. Jamstvo!

Za obilen obisk se priporoča

IGNAC ŠULIGOJ,

urar pri Sv. Luciji ob Soči.

Naša najmodernejša opremljena tovarna zavzemlje

skozi 40 let prvo mesto

med tovarnami za stiskalnice in vživa v strokovnjaških krogih

najboljši glas.

Zahtevajte posebni katalog št. 269 za vinske in sadne preše, moštovne priprave, hidraulične stiskalnice, za vinske in sadne mline, stroje za odbiranje jagod itd.

Črez 650 kolajn in prvih daril itd.

Ph. Mayfarth & C.o

Dunaj, II. Taborstrasse 71.

Iščejo se zastopniki.

